

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

Βιομηχανική Οργάνωση II: Θεωρίες Κρατικής Παρέμβασης & Ανταγωνισμού

Ενότητα 5: Δυναμική ανάλυση των Μονοπωλίων:
Τεχνολογία, παρέμβαση και τηλεπικοινωνίες

Νικόλαος Γ. Χαριτάκης

Σχολή Οικονομικών & Πολιτικών Επιστημών

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών

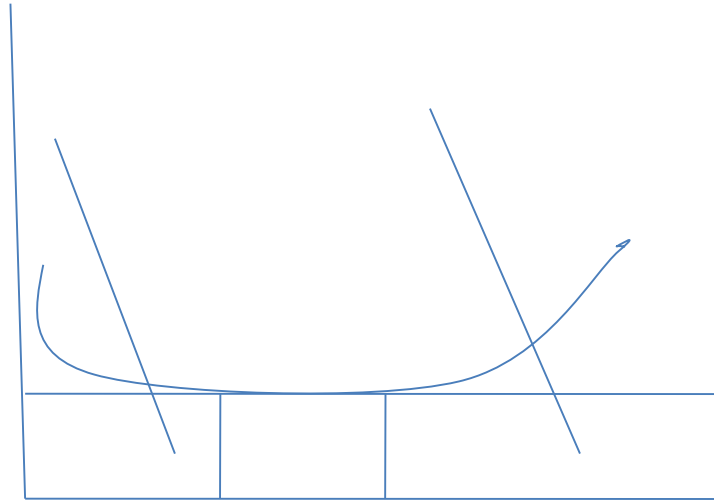
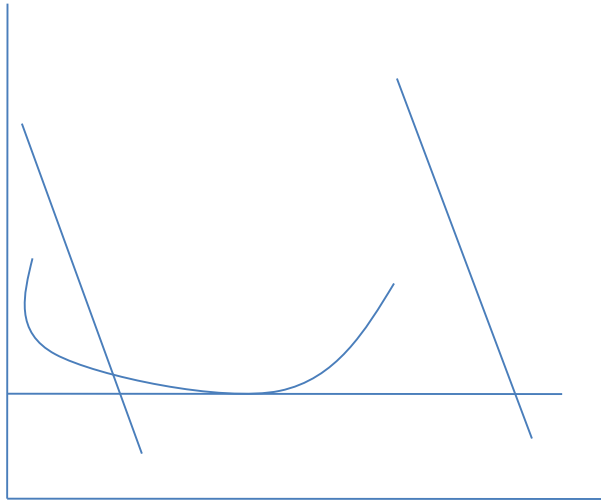
Ρύθμιση Απορρύθμιση στην πράξη
Τηλεπικοινωνίες

Τηλεπικοινωνίες: Περιεχόμενα

- Πότε το μονοπώλιο παύει να είναι φυσικό ;
- Πότε δεν χρειάζεται να ελέγχεται ώστε να ανοίξει η αγορά και να σταματήσει ο έλεγχος των τιμών ;
- Πως πραγματοποιείται αυτή η μετάλλαξη και πως διευκολύνεται ;
- Πότε ένα ελεγχόμενο μονοπώλιο επιτρέπεται να εισέλθει σε ένα μη ελεγχόμενο περιβάλλον (π.χ. σταθερή και κινητή τηλεφωνία) (separation issue);
- Υπάρχει ένα εναλλακτικό πλάνο συμπεριφοράς σε σχέση με την εμπειρία των τηλεπικοινωνιών ;

Δύο παραδείγματα

- Η βασική μορφή φυσικού μονοπωλίου. Στο διάγραμμα 1. φαίνεται η σημασία της ζήτησης στην ύπαρξη αναγκαίας τιμολογιακής πολιτικής . Ο γενικός κανόνας που ισχύει θέλει να έχουμε παρέμβαση όταν το ελάχιστο μέσο κόστος είναι περίπου ίσο ή μεγαλύτερο της συνάρτησης ζήτησης στην βέλτιστη τιμή . Στην πρώτη περίπτωση λοιπόν αν η ζήτηση είναι η μικρή απαιτείται παρέμβαση και αν είναι η μεγάλη δεν απαιτείται.
- Τι γίνεται όμως αν έχουμε ένα ευθύγραμμο τμήμα στο κατώτερο σημείο Σχήμα 2. Στην περίπτωση αυτή μπορούμε να μετασχηματίσουμε μία αγορά από ελεγχόμενο φυσικό μονοπώλιο σε μη ελεγχόμενη αγορά.

Μεταβολές

- Μεταβολές στην ζήτηση
  - Π.χ. εισαγωγή ενός συμπληρωματικού προϊόντος
- Μείωση το σταθερού κόστους
  - Εισαγωγή νέας τεχνολογίας
- Αύξηση του μεταβλητού κόστους
- Εναλλακτικές πολιτικές
  - Συνεχίζεις με τον έλεγχο τιμών και του ανταγωνισμού
  - Παρέμβαση με πλήρη απελευθέρωση τιμών και εισόδου (υποχρεωτικά απελευθέρωση των τιμών και μικρές οικονομίες κλίμακας)
  - Δεν είναι αναγκαίο η απελευθέρωση να γίνει με πλήρη αποδέσμευση καλύτερα με σταδιακή
  - προσοχή στην κάθετες και οριζόντιες διασυνδέσεις ιδιαίτερα μεταξύ τοπικών και διεθνών παρόχων.
- Ασυμμετρία στην ρύθμιση
  - Σταυροειδής επιδότηση μεταξύ παρόχων cross subsidization
  - Οικονομίες κλίμακας συγκεκριμένων προϊόντων product specific economies of scale
  - Το όφελος του νεοεισερχομένου Cream skimming (ταχυδρομικές υπηρεσίες)

Το παράδειγμα των τηλεπικοινωνιών

- Ιστορία :
  - A.G. Bell δικαίωμα τηλεφωνίας (1876)
  - Λήξη του δικαιώματος εισαγωγή του ανταγωνισμού (1894)
  - Η Bell κερδίζει τον ανταγωνισμό με εξαγορές και κρατάει το μονοπώλιο (στο λειτουργικό στην παραγωγή αγαθών και στην έρευνα και τεχνολογία AT&T, Western Electric, Bell Labs) (1910)
  - Σταθεροποίηση της αγοράς
  - Δημιουργία ρυθμιστικής αρχής για διασυνοριακή επικοινωνία και έλεγχο τιμών (1934 FCC).
  - Η AT&T συμφωνεί να λειτουργεί με ρύθμιση (1956). Δεν μπορεί να μπει στους υπολογιστές.
  - Αλλαγή της τεχνολογίας με εισαγωγή των μικροκυμάτων (1947). Πτώση του σταθερού κόστους.
  - Υπολογιστές μετακινούν την ζήτηση (1960).
  - Η τηλεόραση και τα μικροκύματα καταργούν την μονοπωλιακή δύναμη.
  - Τα μικροκύματα δεν έχουν δικαιώματα γιατί έγιναν για την άμυνα.
  - Αλλαγή της διασυνοριακής επικοινωνίας στον ανταγωνισμό.
  - Μεταβολές στις οικονομίες κλίμακας για νέες παροχές .
  - Ανταγωνισμός με νέες εταιρίες (1963-1978). Μερική απορρύθμιση
  - Κατακερματισμός της AT&T.
  - Ελεγχόμενος ανταγωνισμός
  - Το θέμα του διαχωρισμού : Μπορεί μια ελεγχόμενη εταιρεία να περιορίζεται στην είσοδο ενός ανταγωνιστικού περιβάλλοντος
    - Οφέλη : Προστατεύει διάκριση τιμών , προστατεύει κάθετες διασυνδέσεις και αποκλεισμούς.
    - Κόστη : Μειώνει οικονομίες αντικειμένου, αποκλείει ανταγωνιστές από το ανταγωνιστικό τμήμα.

Συμπεράσματα

- Ο ανταγωνισμός είναι αναγκαίος αν μπορούμε να τον εισάγουμε σε τμήματα της αγοράς με βάση τις εξελίξεις της τεχνολογίας.
- Η ρύθμιση σε αναπτυσσόμενες δυναμικά αγορές όπως οι τηλεπικοινωνίες δεν περιορίζει την δημιουργία ανταγωνιστικών φαινομένων
- Το πρόβλημα της AT&T ήταν μεγάλο γιατί η αγορά ήταν ανταγωνιστική στην χρήση νέων τεχνολογιών και το μονοπώλιο ήταν χωρίς ρύθμιση ακριβώς γιατί υπήρχαν μονοπωλιακά δικαιώματα ευρεσιτεχνίας
- Ακριβώς για το τελευταίο οι ρυθμιστικές παρεμβάσεις εμφανίστηκαν με μεγάλη βραδύτητα.

Τέλος

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημειώματα

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0.

Έχουν προηγηθεί οι κάτωθι εκδόσεις:

- Έκδοση 0.1 διαθέσιμη [εδώ](#).

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών, Νικόλαος Χαριτάκης 2015. Νικόλαος Χαριτάκης. «Βιομηχανική Οργάνωση II : Θεωρίες Κρατικής Παρέμβασης & Ανταγωνισμού. Δυναμική ανάλυση των Μονοπωλίων: Τεχνολογία, παρέμβαση και τηλεπικοινωνίες». Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<http://opencourses.uoa.gr/courses/ECON100>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

